HÖSTTERMINEN 2026 NUMMER 11 #SVENSKALAHTIS

SVENSKA SKOLAN

20 ÅR

SVENSKA LAHTIS JUBILEUMSNUMMER

Svenska Lahtis samarbetspartners gratulerar

Vi gratulerar Svenska skolan i Lahtis med anledning av 20-årsjubileet!

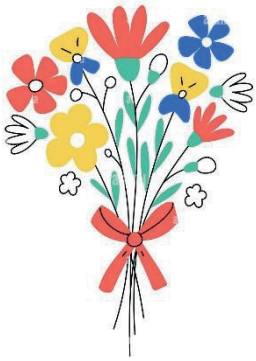

Folkhälsan i Lahtis rf tackar för de första 20 åren och gratulerar Svenska skolan till jubileet. Vi önskar skolan all välgång och fortsatt framgång under de kommande åren.

folkhälsan
Föreningen i Lahtis

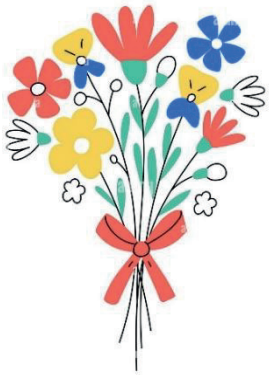

Lahden Pohjola-Norden ry gratulerar Svenska skolan i Lahtis!

POHJOLA NORDEN

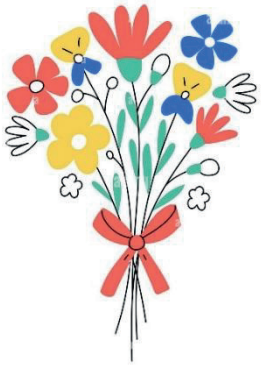

För svenska i Lahtis rf gratulerar Svenska skolan i Lahtis varmt till 20-årsjubileet och tackar för de gemensamma åren av samarbete och engagemang.

LUCKAN LAHTIS

FSIL

För svenska i Lahtis rf:s verksamhet finansieras av:

BMR. Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr

SFV

AMOS ANDERSONS FOND

Eugène, Elisabeth och Birgit Nygréns stiftelse

Lahti

Nr 11 Jubileumsnummer Svenska skolan 20 år
November 2026
Utgivare: För svenska i Lahtis rf
Redaktör: Karin Ihalainen
Tryck: Päijät-Paino Oy

E-post: svenskalahtis@gmail.com
Telefon: 045 318 7679

Svenska skolan i Lahtis

Läsåret 2026–2027

Årskurserna 0–6
Svenska gården Leantie 2

Årskurserna 7–9
Paavolas campus Kirkkokatu 16

131 elever

7 klasslärare
2 ämneslärare
1 speciallärare
3 skolgångshandledare

Svenska skolan i Lahtis är aktiv i Facebook och Instagram

Vi firar skolans historia med blicken framåt

Sedan 2010, då jag började arbeta här, har Svenska skolan genomgått en betydande utveckling. Från dåvarande 35 elever i sammansatta klasser har elevantalet vuxit till 131 elever, något vi är stolta över och djupt tacksamma för. Skolgården delar vi med Folkhälsans dagis och eftis. Trots att ekonomiska utmaningar ibland kräver att vissa elevgrupper slås samman har vi i år, för första gången, kunnat organisera undervisningen utan fasta sammansatta klasser. Verksamheten präglas av flexibilitet, kreativitet och en stark vilja att hitta lösningar.

Högstadiet är placerat i Paavolas campus där samarbetet med den finskspråkiga Tiirismaa-skolan har utvecklats till en välfungerande och värdefull helhet.

Språkmedveten undervisning är en central del av vår verksamhet. Personalen deltar aktivt i både stadens verksamhet och olika finlandssvenska nätverk, vilket berikar vår vardag och stärker vår utveckling.

Vi är tacksamma över det goda samarbetet vi har med engagerade vårdnadshavare, en öppen dialog och ett gemensamt ansvar för elevernas välmående.

Våra största glädjeämnen är eleverna. Vi vill att varje elev ska känna sig sedd, välkommen och uppskattad varje dag.

När vi blickar framåt hoppas vi att ytterligare öka elevantalet längs hela skolstigen samt att mängden behörig personal stärks, samtidigt som vi även behöver utöka våra lokalutrymmen. Vår målsättning är att varje elev ska uppleva skolan som en trygg, inspirerande och inkluderande plats där man får växa, utmanas, utvecklas och känna glädje i sitt lärande.

Anita Kantoluoto, skolledare

På svenska i Lahtis – tillsammans

Jag promenerar
glatt på min skolväg.
Roliga vänner har jag
att gå med.
Vare sig vädret
är stormigt eller soligt.
Att börja dagen
är alltid lika roligt.
Vi kan skriva,
läsa och virka.
Sjuans multiplikation
– åtminstone ”cirka”.
Vi vill vara
snälla till alla!
Hälsa och le,
hjälpa varandra.

Inget givet men mycket
stolthet att få tala svenska
Mitt i livet sha-la-la-laa-laa
att få tala svenska

Vi växer tillsammans,
vi har det bra
Liten och stor ropar: hurra!
Och när vi sjunger i en stor
kör: SHA-LA-LA-LA-LA-LA
så alla hör!

Ur sång skriven av skolans elever och Emmi Mustonen 2019

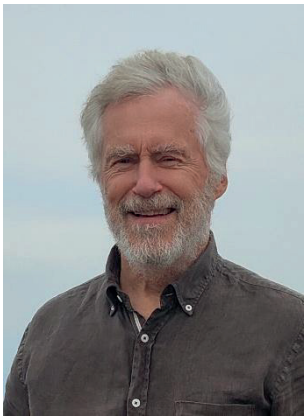

Samarbete gav resultat

Min uppgift blev att skaffa pengar

År 2002 fick Silja och jag jobb i Lahtis dit vi flyttade med sönerna Albert, 4 år och Elmer, 5 månader. Vid Svenska klubbens sångkvällar för barn hörde vi att Svenska klubben föreslagit en svensk skola i Lahtis, men att staden ansåg efterfrågan för liten. Men man kunde fritt grunda dagis om resurser fanns. Min uppgift blev att ”skaffa pengar”. Stöden från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne och senare Svenska folkskolans vänner var avgörande.

Hösten 2003 startade dagiset med sex barn och två ”tanter”. Från hösten 2004 började verksamheten växa snabbt och dagiset flyttade till större lokaler nästan varje år. Hösten 2004 började de tre äldsta barnen i förskola. Lahtis stads positiva beslut för svensk skolstart 2005 kom för sent för det året, men Mimmi, Otto och Albert fick motsvarande undervisning av rektor Karin, och hösten 2006 kunde eleverna starta direkt på klass 2.
Nu, 20 år senare är verksamheten omfattande.

Martin Romantschuk

Lahtis svenska fikaskola

Hela skolans utflykter med Karins (rektorns) bil? Det är möjligt då skolan har sju elever.
Fika varje fredag? Det kan man ha då skolan har 11 elever.
Hur många hot dogs hinner man med på en Hem- och skolakväll? Att klämma i sig 10 stycken är väl rekord? Så var det i tidernas begynnelse.

Vi kan-kvällar och uppträdanden på skolans fester gav scenvana och uppmuntrade till att vara sig själv och stolt över det man kunde.

Sammanhållningen mellan personal, hemmen och barnen var konkret och förde det lilla svenska “samhället” framåt. Vi-andan och beredskapen att ta i när det behövdes var på topp de första åren.
Utan den inställningen skulle vi inte ha någon svensk skola i Lahtis.

Kristina Strand-Ketonen
Antti Ketonen

Allt började med Svenska barnklubben år 1990. Där samlades föräldrar och barn till sagor, sång, lek och fika på svenska. Familjer kom och gick men det var alltid ett tiotal familjer som samlades regelbundet i lokaler som var gratis. Det var under barnklubbens fikastunder som drömmen om en egen svensk skola föddes. År 1997 grundades Föräldraföreningen för Lahtis svenska barnklubb rf som år 2003 startade Svenska. Ett år senare fick dagiset rätt att ge förskoleundervisning. De första eleverna var Albert och Otto. Deras föräldrar jobbade hårt för att få igång den svenska skolverksamheten i Lahtis. Det är vi väldigt tacksamma för!

Första eleverna

I väntan på att Lahtis stad skulle starta Svenska skolan anställde Föräldraföreningen Karin Ihalainen som klasslärare för läsåret 2005–2006 och hyrde en etta till de 7 eleverna i klass 0–1. Idag är dessa härliga elever vuxna!

- Var bor de?
- Vad gör de?
- Vad minns de?

LOTTA

Jag bor i Lahtis.
Jag studerade till sjuksköterska och jobbade som det, men nu studerar jag till laboratorietekniker.
Jag minns att vi sjöng mycket. Och vem kan någonsin glömma Mamma Mia musikalen?

LAURA

Jag bor i Sitges nära Barcelona i Spanien.
Jag studerar dans vid Institute Of The Arts Barcelona.
Jag minns våra utflykter och hur vi rymdes i samma bil för att vi var så få. Vi var som en liten familj. Kommer också ihåg hur alla uppgifter var ”lätt som en plätt”.

KALLE

Jag bor på Drumsö i Helsingfors.
Jag jobbar som storkundansvarig på ett svenskt IT-konsultbolag.
De första åren på Svenska skolan betydde mycket för mig, skolan var som en extra familj. Jag minns aldrig att det kändes som att "plugga". Vi växte upp sida vid sida och upptäckte världen tillsammans.
Och visst var det roligt att åka på utflykt i rektorns gröna Chrysler!

ALBERT

Nuförtiden bor jag i Kajana.
Jag jobbar som reparatör på Lumi superdatorn vid CSC.
Jag minns besöket på Fazer. Vi fick äta så mycket godis som vi orkade.

OTTO

Jag bor i Esbo
Jag jobbar som skattekonsult
Jag vet att alla kunskaper som vi fick genom undervisningen var viktiga, men det är nog det andra man minns bäst; alla gånger vi spelade fyra mål, nattskolan, musikalen, andra uppträdanden och så mycket mer.

Mycket arbete men ännu mera glädje

Lahtis stad beslöt hösten 2005 grunda Svenska skolan i det gamla trähuset på Lotilaskolans skolgård. Det fungerade då som Lotilaskolans slöjdutrymme. Inför skolstarten målades huset utvändigt och genomgick en mindre ytrenovering på insidan. Jag anställdes som klasslärare med rektorsuppgifter den 1.7.2006 och hade då en månad på mig att skriva skolans läroplan och inreda skolhuset.

Läsåret började den 12 augusti med 11 elever i årskurserna 0–2. Precis som föregående läsår var jag alltid tillsammans med dem, både ute och inne. Det här året behövde jag dock inte vara mat-tant och städerska. Den svenska gemenskapen var ett starkt stöd. Skolsekreteraren kom en timme i veckan och varje eftermiddag kom Maria till Eftiset där elevernas eftermiddag fortsatte.

Att det grundades en svensk skola i Lahtis fick nationell uppmärksamhet och YLE var med vid den första skoldagen. Jag var tidigt på plats då ett gäng karlar bar in fem datorer i skolhuset. Det kändes mäktigt för skolan hade ju bara 11 elever. Men datorerna installerades inte utan de var bara rekvisita för YLE:s nyhetsreportage. Staden ville visa upp en modern IT-utveckling. När första skoldagen var slut bars datorerna bort. En blev kvar och den installerades. Till vår stora glädje!

Skolan invigdes på Svenska dagen den 6.11.2006. Vi ordnade två fester, en för inbjudna gäster och en för våra familjer. Eleverna tågade in årsklassvis, skoldirektören höll tal, stadsstyrelsens ordförande klippte av invigningsbandet, eleverna sjöng skolsången och läste skoleden, prästen välsignade skolan och det framfördes hälsningar från våra samarbetsparter. Jag minns särskilt väl att Nina Hovén som då jobbade på Folkhälsan, gav oss 6 kaffemuggar till skolan och sa:
-Just nu känns 6 kaffemuggar väldigt mycket, men vänta bara, snart är de för få!
Det kändes hoppfullt! På kvällsfesten var det cirkus och Sås o Kopp.

Antalet elever och lärare på Svenska skolan har mångdubblats flera gånger sedan starten, och det är själva vitsen med verksamheten. För mig blev Svenska skolan i Lahtis ett livsverk och en kär arbetsplats under 16 år. Mycket arbete men ännu mera glädje. Idag är det en lycka att få följa med i skolans virila verksamhet som språköutvecklare och som stolt mormor till några av skolans elever.

Karin Ihalainen, rektor 2006–2021

Skolsången

Vår skola är oss mycket kär
hit kommer vi så gärna

Vår skola är oss mycket kär
Hit kommer vi så gärna

Vi ritar, räknar, skriver bra
och talar svenska varje dag

Vår skola är oss mycket kär
Hit kommer vi så gärna!

Juhani Tommola var skoldirektör när Svenska skolan grundades.

Skoleden

Vi lovar på heder och samvete att
alltid göra vårt bästa
för att alla på vår skola ska ha det bra.

Vi lovar att vara snälla mot
varandra och lyda våra lärare.

Vi lovar att hjälpa varandra och
vara glada när någon lyckas.

Repetition av Mamma Mia med pappa Micke, huvudrollensinnehavaren Iida, mamma Asta och en av sångarna Lotta

Vi sjöng mycket!

Att sjunga tillsammans fungerade bra över årskursgränserna. Det var också ett sätt att använda svenska språket och bli bekant med vår kultur. När vi uppträdde tillsammans skapades gemenskap och vi fick synlighet i staden. Vi hade vårt eget Houseband med föräldrar, syskon och en fadder. Trots att elevantalet var lågt de första åren gjorde vi t ex en CD-skiva 2008, en musikal 2009, en Haiti-gala 2010. Vi uppträdde också årligen med Lucia och program på Barnkonventionens dag.

Varm gemenskap och stämning

Jag fick vara med och starta eftiset

Ett varmt och kärt minne från Eftis på Svenska skolan i Lahtis, där jag fick den stora äran att vara den första ansvariga eftisledaren och vara med och starta denna fina verksamhet. Jag bär med mig många ljusa minnen av alla underbara eftisbarn – bland de finaste jag haft under min karriär. Lek, pyssel, utevistelser, högläsning och alla fina samtal gjorde dagarna både glädjefyllda och meningsfulla. Jag är innerligt tacksam för denna tid, som berikat mitt liv och fortfarande värmer mitt hjärta många år senare.

Maria Aalto

Barn i Barnklubben – lärare som vuxen

Som liten flicka sjöng jag om Blåsippan tillsammans med några andra barn och deras mammor i Svenska barnklubben. Där började min stig inom den svenska verksamheten i Lahtis. Efter gymnasiet jobbade jag läsåret 2007-2008 som skolgångshandledare på Svenska skolan. Vilket mysigt år! Vi sydde mjukisdjur, sjöng igenom Majas alfabet och läste om Lillebror. Och jag beslöt mig för att bli klasslärare. Efter några års föräldraledighet återvänder jag snart till mitt jobb som klasslärare på Svenska skolan tar mina barn med mig till Svenska gården för att de tillsammans med andra barn också ska få sjunga om Blåsippan.

Maija Ahonen

Allt är möjligt om man bara försöker

Mitt år i Svenska skolan 2008-2009 fylldes av händelsrika och trevliga skoldagar. Eleverna var duktiga och frimodiga och tyckte om att uppträda. Karin lärde mig och eleverna att allt är möjligt om bara vågar försöka. Vi hade många fester och uppträdde för varandra, familjerna, släkten och grannskolans elever. Alltid på klingande svenska. Det var härligt att jobba på svenska i finska Lahtis och få uppleva hur svenskan och finskan samsas sida vid sida. Svenska skolans elever var stolta över sina språkkunskaper.

Nina Lindgård

Det fanns trygghet och gemenskap i de knarrande trägolven

När jag tänker tillbaka på Svenska skolan på Vuoksenkatu 11 så fylls jag av enorm värme. Det fanns en trygghet i de knarrande golven och en genuin gemenskap där alla kände alla. Det gamla trähuset var inte bara en skola utan det var en samlingsplats för den svenska verksamheten i Lahtis. Huset levde upp på ett alldeles särskilt sätt under våra gemensamma tillställningar. Oavsett vad vi firade, valborg med munkar ute på gården eller julfest inne i skolhuset, så samlades vi alltid som en enda stor familj – elever, lärare och föräldrar tillsammans.

Kati Nordberg-Salminen, första personalen på Svenska dagiset 2003 och skolgångsbiträde, eftisledare, slöjdlärare och förskollärare på Svenska skolan från 2008

Ekorrbegravning och Haiti-gala

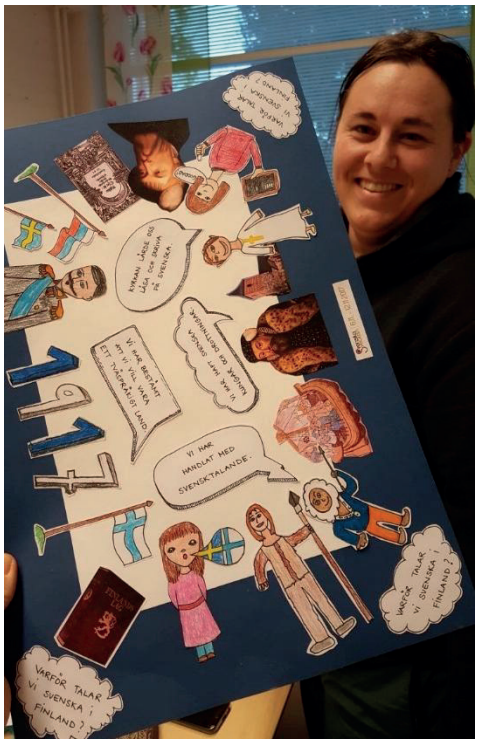

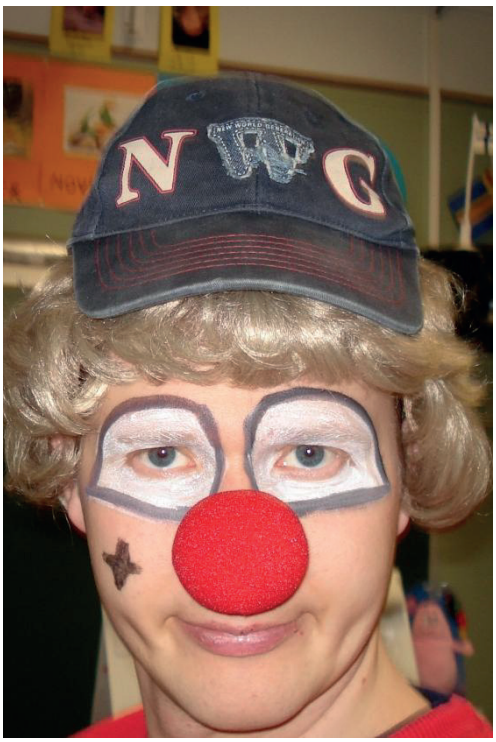

Jag har många fina minnen från mina första år på Svenska skolan – en liten, idyllisk byskola mitt i Lahtis, där jag började jobba som eftisledare hösten 2009. Jag minns elevernas tokigheter på 'roliga timmen', Esa som ormtjusare och ekorrbegravningen på bakgården, där hela skolan samlades och sjöng. Men framför allt minns jag känslan av att vara en del av en stor familj. Redan då fanns där en alldeles egen magi. Sedan dess har skolan vuxit och hunnit byta adress några gånger, men den alldeles egna magin lever kvar än i dag!

Carolin Steiner

Hösten 2009 flyttade jag tillbaka till Lahtis och började arbeta i Svenska skolan i Lahtis. Med 23 elever och stark gemenskap mellan personal, elever och föräldrar präglades vardagen av glädje, kreativitet och Bullerbykänsla. Konst, musik och lekfullhet gav extra färg åt undervisningen. Ett starkt minne är Haiti-galan 2010, där hela skolgemenskapen samlade in pengar till jordbävningens offer. I den lilla skolan fungerade allt smidigt tack vare det stora engagemanget.

Esa Kantoluoto

Under mina år med varierande arbetsuppgifter vid Svenska skolan i Lahtis åren 2010-2025 har jag hunnit uppleva en hel del minnesvärda stunder.
Det var ganska idylliskt att till exempel kunna inleda det nya skolåret med besök på simstranden en solig augustidag tillsammans med hela skolan.
Även de många fina elevföreställningarna på alla fester, roliga timmar och i dramaklubben minns man med värme.

Peter Sundholm

I takt med Svenska skolans tillväxt ökade antalet personal. Att få ett skolgångsbiträde efter två ensamma år var lyxigt och den första kollegan efter tre år var underbart. Dessa anställningar kunde göras tack vare stöd från Brita Maria Renlunds minne och Svenska folkskolans vänner. Elevantalet växte långsamt och vid varje nytt läsår tillkom en ny årskurs med nya ämnen och nytt material. Skolans personal var flexibel och bjöd på alla sina talanger för att skoldagarna skulle bli så kvalitativa som möjligt! Under skolans 20 år har vi flyttat hela skolan två gånger, delar av skolan tre gånger och helt i onödan har vi packat ihop för att flytta två gånger. Svenska skolans personal har varit duktig och uthållig och deras insatser ligger till grund för skolans framgång.
Karin Ihalainen

Svensk skola i Lahtis 1877–2026

År 1868 köpte August Fellman Kartano
Fellman, som han kallades, var en storg
från Lovisa anställdes av privata invåna
hemspråk var svenska? Fröken Eklund
bokhandel i Lahtis. Då var det systrarna
elever. På skolfotot längst ned på sidan
Det har också funnits svenskspråkig bar
upprätthålla sin svenska.
Den svenskspråkiga skolstig som finns i
genomgått en konstant utveckling. Dag
Barnantalet på dagiset har vuxit från 6 t
elevantalet i språkbadet från 10 till 70. I
delvis på svenska Lahtis. Och antalet bra

Föräldraföreningen för Lahtis svenska barnklubb rf grundas 1997

Varikkon skola 1882-1922

Svensk barn- och familjeverksamhet 1990-2003

Sven

1877-2026

Fröken Eklunds skola 1877-1882

Svenska dagiset 2003-2010

'Föräldrafören skola' åk. 2005-200

19.10.1945

Ruotsinkielinen lastentarha

Jos riittävästi 3—7 v. ikäisiä lapsia ilmoittautuu, alkaa maanantaina 22. 10. ruotsinkielinen lastentarha Vapaudentie 10, arkipäivisin klo 9—11.
Ilm. Kariniemenkatu 14, Westerberg tai puh. 27 05.

gård, nuvarande Lahtis historiska museum, dit han flyttade med sin svensktalande hustru Ida Henrietta. Kapten
godsägare, lantdagsman och industriföretagare som kom att betyda mycket för Lahtis utveckling. Matilda Eklund
re för att undervisa svenskspråkiga elever. Kanske undervisade hon Fellmans barn Alina, Lennart och Arthur vars
arbetade senare som lärarinna på järnvägens svenska folkskola innan hon öppnade den berömda Eklunds
a Blom som undervisade de svenskspråkiga eleverna på 'Varikon koulu' (bilden), som också hade finskspråkiga
syns Fanny och Aleksina Blom med skolans elever.
rnträdgård i Lahtis på 1940-talet. Den ordnades för att de krigsbarn som återvände från Sverige skulle kunna

dag i Lahtis började med ideell barnverksamhet år 1990 och har sedan Svenska dagiset grundades år 2003
ghemmet har flyttat fem gånger och skolan fyra
ill 70, elevantalet på skolan från 7 till 132 och
dag får 272 barn och unga sin skolgång helt eller
a växer!

För svenska i Lahtis rf
2021

Åk. 7-9
Paavola campus
2023-

Luckan Lahtis
2022

Svensk högstadie-undervisning på Tiirismaa
2010-2019

Svenska gården
2019-

Svensk enhetsskola
åk. 0-9
2019-

aska skolan
åk. 0-6
2006-

hingens
0-1
06

Folkhälsans daghem
2011-

Svenskt språkbad på Svenska skolan
2020–2023

Svenskt språkbad på Lotilan koulu
2023-

Tidningsklipp

1995

'Det fanns ingenting på svenska i hela stan"

KYRKPRESSEN 21.12.1995

De kära julsångerna förenar

Församlingsförbundets julgudstjänster samlade svenskarna i Lahtis, Jyväskylä och Kuusankoski

– Vi vill helst tala på vårt modersmål om religion och våra innersta tankar, säger **Karin Ihalainen** i Lahtis när Kyrkpressen samtalar med henne vid kyrkkaffet efter julgudstjänsten i Mukkula kyrka. Julgudstjänsten inleddes med luciaprogram av den svenska sagoklubben i Lahtis under hennes ledning. Själv är hon inflyttad från Sverige för elva år sedan, "dragplåstret" var **Jukka Ihalainen** som hon småningom gifte sig med.

För språkliga minoriteter betyder traditionerna mycket. Det märktes också senaste söndag på svenskspråkiga julgudstjänster traditionellt hölls i både Jyväskylä och Lahtis där de lokala församlingarna tillsammans med Församlingsförbundet stod för ar-

Karin Ihalain

1996

Svenska barnklubben är Lahtis enda svenskspråkiga "institution"

2004

Kun Lahden Svenska dagiset juhli 1-vuotispäiväänsä, Rosanna Kekki (vas.) ja Ilda Pulkkanen olivat prinsessoja.

"Meillä on aina ruotsalaisuuden päivä"

HANS PAUL

MYSIGT SKOLHUS. Svenska skolan i Lahtis huserar i Lotila gårds gamla byggnad. I dag inleds verksamheten med en lärare och elva elever.

Skolan börjar i Lahtis också på svenska

SAMARBETE. Tamara Skutnabb (t.v.) och Liisa Vehviläinen gör tunna pepparkakor och kommer alldeles snart att få berätta av läraren

I Lahtis är skolan tvåspråkig

Yhteistyö eri-ikäisten oppilaiden kesken sujuu ruotsinkielisessä koulussa

Teinintien koulujen arki sujuu yhteistyöllä

2013

Lahtis fick SVENSK skola

Ruotsinkielinen koulu tulossa sittenkin Lahteen

Lotilan piharakennukseen jo ensi syksyksi?

Nähdäkseni

2005

Oma koulurakennus turvasi ruotsinkielisten alaluokkien tulevaisuuden

2006

Victoria & Daniel Lahdessa

2011

Ruotsinkielinen yläkouluopetus aloitetaan kahta lahtelaisnuorta varten

Anttilanmäen koulukauppa auki

Neuvottelut: Kaupunginjohtaja Myllyvirran mukaan edessä on vielä "kohtuullinen vääntö".

2016

Svenska skolan muuttaa Anttilanmäelle vuonna 2019

2019

Peruskoulu

Vihdoin ikioma koulu

Lahti
Ruska Paronen

Kronprinsessparet besökte Lahtis

Hösten 2011 fick vi spännande nyheter! Kronprinsessan Victoria och prins Daniel skulle komma på besök till Lahtis. Plötsligt blev Svenska skolan väldigt viktig! Vi skrev brev, tidningen besökte oss och det hölls många planeringsmöten. Vi beslöt att skolans elever skulle ta emot kronprinsessparet vid Tiirismaa-skolan. Sylvia och Elmer i årskurs 2 överlämnade blommorna och alla elever vinkade med sina fina skyltar. Vi gjorde boken Skolminnen som vi överlämnade till prins Daniel. Efter mottagningen fick eleverna prinsesstårta och saft i skolan.

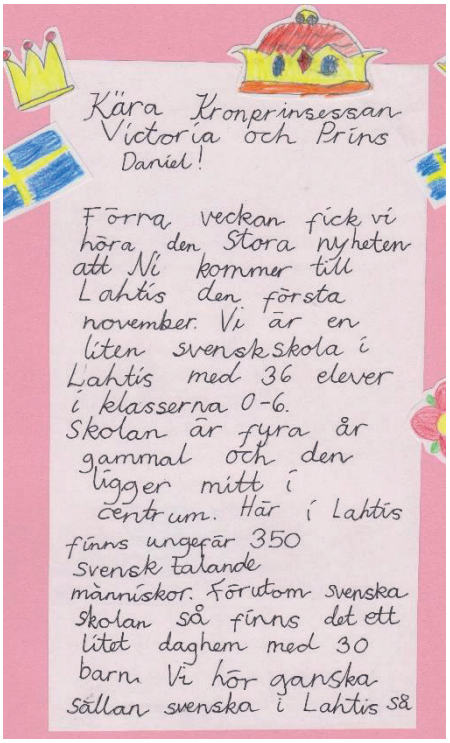

Kära Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel!

Förra veckan fick vi höra den Stora nyheten att Ni kommer till Lahtis den första november. Vi är en liten svenskskola i Lahtis med 36 elever i klasserna 0-6. Skolan är fyra år gammal och den ligger mitt i centrum. Här i Lahtis finns ungefär 350 Svensk talande människor. Förutom svenska skolan så finns det ett litet daghem med 30 barn. Vi hör ganska sällan svenska i Lahtis så

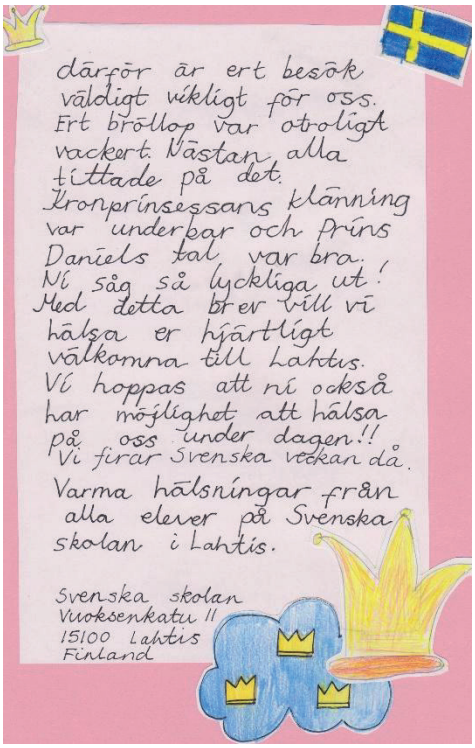

därför är ert besök väldigt viktigt för oss. Ert bröllop var otroligt vackert. Västan alla tittade på det. Kronprinsessans klänning var underbar och Prins Daniels tal var bra. Ni såg så lyckliga ut! Med detta brev vill vi hälsa er hjärtligt välkomna till Lahtis. Vi hoppas att ni också har möjlighet att hälsa på oss under dagen!! Vi firar Svenska veckan då.

Varma hälsningar från alla elever på Svenska skolan i Lahtis.

Svenska skolan
Vuoksenkatu 11
15100 Lahtis
Finland

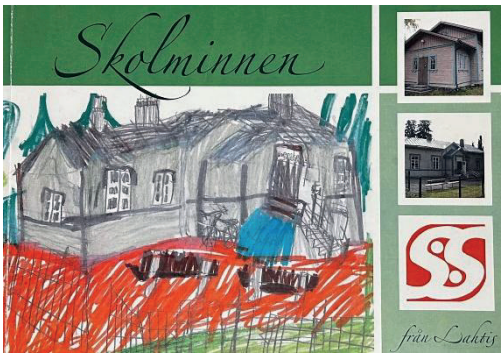

Svensk högstadieundervisning i Lahtis

När Svenska skolans första elever gick i sexan började vi planera för hur deras högstadieundervisning skulle ordnas. Vi kontaktade Helsinge skolas rektor i Vanda och gjorde en resa dit. Den kändes lång, speciellt för de elever som bodde utanför centrum. Tillsammans med föräldrarna uppvaktade vi beslutsfattarna och önskade svenskspråkig undervisning i läsämnena. År 2012 anställde Svenska skolan Axel Nyman som lärare för svenska gruppen på Tiirismaa-skolan, en bit upp för backen. Förutom alla möjliga ämnen på högstadiet hade Axel också gympa för de yngre eleverna, nere på backen. År 2014 tog Tiirismaa över tjänsten men 2019 blev årskurs 7-9 en del av Svenska enhetsskolan.

Nytänkande och kreativa metoder

Läsåret 2012 anställdes den första ämnesläraren för att axla ansvaret för de senskspråkiga högstadieeleverna. Eleverna tillhörde Tiirismaaskolan men utgjorde en egen grupp i modersmål, A-finska och de flesta realämnena. Skolan låg ett stenkast från Svenska skolans lilla trähus.
I början kände sig en del elever som udda fåglar i det finskspråkiga skolhuset:
-Ids nu inte tala svenska med oss så att andra hör, man skäms ju!
Sakta men säkert tynade dylika kommentarer bort och svenskan började normaliseras på Tiirismaa - i alla fall ur lärarperspektiv. Svenska skyltar började dyka upp och det ordnades en utställning om den svenska tiden i Finlands historia. I lärarrummet gjordes Hufvudstadsbladets Fredagskryss och Duellen över språkgränserna. Traditionen lever vidare än i dag.

Att undervisa på högstadiet var en intressant utmaning. Hur kan en enda lärare undervisa en sammansatt klass i årskurserna 7–9, med unga i olika utvecklingsfaser, i sju olika ämnen? Nu krävdes det nytänkande och ett ibruktagande av alla slags kreativa lösningar för att kunna undervisningen skulle mäta sig med den undervisning som den finska skolans eleverna fick. Det första steget var att försöka göra undervisningen helhetsmässigt vettig och motiverande för eleverna. I mån av möjlighet skapades studiehelheter som behandlades på ett ämnesövergripande sätt. En annan aspekt var att gruppen hade så gott som obegränsad tillgång till skolans datasal. Informationssökning och e-material från Sverige användes flitigt. Den nya läroplanen 2016 fick således en oväntad och överraskande tjuvstart fyra år i förtid, lika oväntat och överraskande som en tjäder som flög in genom musikklassens fönster och vips låg på kemilaboratoriets bord för att prepareras tillsammans med eleverna. Händelsen noterades förresten i lokaltidningen Etelä-Suomen Sanomat.

I takt med åren växte elevantalet och högstadieundervisningen fick alltmer resurser vilket möjliggjorde vettiga gruppindelningar som förtydligade arbetet. Verksamheten hade visat sig vara seriös och ha efterfrågan. I slutet av Tiirismaa-tiden, alltså innan Svenska skolan blev en enhetsskola, blev ansvarsläraren även klassföreståndare för de svenskspråkiga eleverna.
En grundläggande förutsättning för att högstadieundervisningen skulle komma igång och få fortsätta var familjernas engagemang, stöd och tillit till verksamheten. En elogé bör även riktas till rektoratet på Tiirismaa för dess positiva inställning till den svenskspråkiga verksamheten.

Axel Nyman, gymnasielektor
Lärare på för svenska årskurserna 7–9 under åren 2012–2024

Post scriptum
Norske torske backhoppning, Ride it like you stole it, Faalu Korv, ”Nu börjar Axel gråta, igen!”, Monkey business, Hur jul firades hos kung Harald Blåtand.
De invigda vet vad jag menar. <3 <3 <3

Folkhälsan kom till Lahtis

År 2011 hade Svenska dagiset 32 barn på dagiset och en grupp barn i kompletterande dagvård och eftis på Svenska skolan. Föräldraföreningen hade redan tidigare insett att verksamheten behövde en professionell upprätthållare och inlett diskussionen med Folkhälsan om ett övertagande av dagisverksamheten. År 2012 var tiden mogen och allt sedan dess har Folkhälsan varit en viktig del av svenska Lahtis, och Lahtis en del av Folkhälsans svenskspråkiga Finland. År 2013 grundades Folkhälsans lokalförening i Lahtis som har ordnat försäljning av majblommor, sommarklubbar och simskolor på svenska. Folkhälsan har också stött dagiset och skolan med språkstärkande pedagogik. Och det var via Folkhälsan som vi fick vi nys om skolfarfar-verksamheten.

Folkhälsan stärker svenskan i Lahtis

Svenska skolans skolfarfar fick medalj av presidenten

Ralf Nyman hade redan varit pensionär i några år när han började som skolfarfar på Svenska skolan. Under åren 2008–2019 kom han regelbundet till skolan en dag i veckan. Ralf hade sin egen läsordning men målet var att alla elever kunde träffa honom. Det gjorde de på rasterna för då var Ralf alltid ute. Han läste för de yngsta, hjälpte till med matten och deltog i gympan. Eleverna hade förtroende för skolfarfar och de kunde skoja med honom. Han lärde eleverna orientera och han kom alltid med på utfärder och tävlingar. Tillsammans med skolfarfar sålde eleverna julpynt på torget och bullar i skolan, och Ralf satt alltid i publiken på våra fester. När skolfarfar dök upp var det alltid någon krämpa som han borde se. Han var trygg och pratade med barnen på deras nivå, på svenska. För skolan var det guld värt att ha en svenskspråkig skolfarfar då mångas farföräldrar bodde långt borta eller talade finska. Skolfarfar var en förebild och en närvarande vuxen. Han hade också faderlig omsorg om personalen och frågade alltid hur lärarna mådde. Det var med stor sorg vi tog farväl av Ralf efter dryga 10 år. Då hade vi flyttat till Svenska gården.

Ralf Nyman beviljades en farsdagsmedalj, dvs. Vita Rosens första klassens medalj med guldkors. Medaljen tilldelades honom på farsdagen den 9.11.2025 av president Alexander Stubb på Presidentslottet i Helsingfors.

Foto: Befolkningsförbundet/Samuli Miettinen

Varifrån kommer alla svenskspråkiga?

När Folkhälsan började verksamheten i Lahtis var den svenska lärstigen i Lahtis fortfarande ganska ny. Samtidigt sprang det omkring ett trettiotal nyfikna barn på Föräldraföreningens dagis. I dag har vi omkring 80 småttingar på Folkhälsans daghem i Lahtis, och därtill ett tjugotal eftisbarn. Frågan man ställer sig är:
-Varifrån kom alla svenskspråkiga?
Kanske hade de alltid funnits här, men först behövt en lärstig för att bli synliga.
Tillsammans med Svenska skolan har vi fått se den svenska verksamheten ta form, utvecklas och blomstra, från de första stapplande stegen till dagens livskraftiga gemenskap. Det är en glädje att få vara med på den resan. Och vem vet, kanske väntar ännu fler svenskspråkiga runt nästa hörn!

Lena Wallin-Oinonen sektorchef för barnverksamheten**,**
Folkhälsan Välfärd AB

Vår vision hade bärkraft

Svenska gården invigdes 4.9.2019

Vi slutade aldrig hoppas

Drömmen om ett svenskt rum för daghem, skola och fritid föddes redan då Svenska skolan grundades. Året innan hade dagiset och den inofficiella skolan verkat i varsin lägenhet, nära varandra och i samma trappuppgång. Nu blev avståndet mellan dagis och skola långt och det splittrade verksamheten.

Svenska gården-modellen hade jag sett i Hyvinge där jag jobbade då huset togs i bruk. Föräldraföreningen anhöll om ekonomiskt stöd från finlandssvenska fonder och stiftelser. Vi beviljades bidrag och började kartlägga olika möjligheter att förverkliga visionen. Läget skulle vara centralt och ha goda kommunikationer. Arkitekterna skissade på flera olika lokaler innan Anttilamäki-skolan blev ett realistiskt alternativ. Under alla dessa år höll vi liv i dialogen med de fonder som lovat stödja oss, och de svek oss inte. Det är vi evigt tacksamma för! Liksom för det goda samarbetet med beslutsfattarna och familjerna. Ett särskilt tack går till JJ som drev projektet i hamn och Jyrki som trodde på vår vision. **Karin Ihalainen**

Drömmen som förverkligades!

Svenska Gården i Lahtis är ett bevis på hur drömmar kan förverkligas genom starkt lokalt engagemang, välvilliga finansiärer och en stad som förstår betydelsen av det svenska språket. Alla dessa tre aktörer behövs, men helt avgörande för projektets förverkligande var de lokala aktivisterna – lärare och föräldrar – som enträget under många år arbetade för nya och ändamålsenliga utrymmen för den svenska verksamheten i Lahtis. Allt från dagvård och skola till medborgarverksamhet skulle få ett nytt gemensamt svenskt rum. Tillsammans skapade vi något bestående, inklusive goda vänner för livet.

Må Svenska Gården fortsätta vara en levande del av stadens framtid i många år framöver!

Grattis Svenska skolan i Lahtis – 20 år!

Johan ”JJ” Johansson, VD för Folkhälsans fastigheter AB
(tidigare VD för Stiftelsen för kultur- och utbildningsinvesteringar, Kulturfonden)

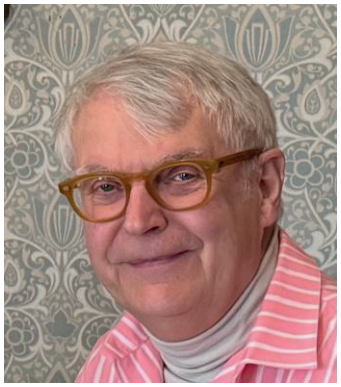

Framgångsrika städer präglas av mångfald

Lahtis är mångsidigt till sin karaktär, sin näringsstruktur och sin kultur. Det svenska språket har alltid varit en del livet och näringslivet i Lahtis. I dagens kaotiska värld blir det nordiska samarbetet allt viktigare, och tvåspråkigheten och det svenska språket behövs som en länk till våra nordiska grannar.

Svenska skolan och den övriga verksamheten vid skolan stöder det svenskspråkiga livet på många sätt. I stadens beslutsfattande har man väl förstått skolans betydelse, och de finlandssvenska stiftelserna har varit utmärkta samarbetspartner.

De bästa gratulationerna till Svenska skolan!

Jyrki Myllyvirta, Lahtis stadsdirektör 2007–2018

Luckan håller i den svenska fritiden

På 1990-talet ordnade Barnklubben svenskspråkiga kulturupplevelser för barnfamiljerna i Lahtis. Föräldraföreningen fortsatte i samma spår och då skolan grundades skedde mycket i skolans regi. När Svenska gården äntligen inledde sin verksamhet som 'svenska språkets och kulturens allaktivitetshus' var det dags att börja sköta den svenska kulturen och fritiden professionellt. Med stöd från finlandssvenska fonder kom Luckan Lahtis igång hösten 2020. Det är ett lyft för livet på svenska i Lahtis.

Luckan Lahtis föds 2020

Mitt under covid-pandemin inleddes ett nytt stycke i svenskspråkiga Lahtis historia - nämligen Luckan Lahtis öppnades hösten 2020 och jag hade glädjen och äran att inleda som den förste verksamhetsledaren. Att få bli en del av det finlandsvenska kulturcenternätverket Luckan betydde ett uppsving för den svenskspråkiga kulturen på språkön Lahtis, som började få mer och mer synlighet också på andra håll i Finland. Även Svenska Yles tv-nyheter var på plats under Svenska Veckan 2020 och uppmärksammade starten av det nya kulturcentret vid Svenska gården. Vi fick vara innovativa och kreativa i och med pandemirestriktionerna, därför ordnades den första Svenska dagen –marknaden ute på skolgården. Samma koncept utnyttjades också följande år, och jag tror dessa marknadsskoldagar har hört till mest minnesvärda även för många elever.
Genast när restriktionerna lättade blev det dags för Luckannätverkets stormöte hösten 2021 och Lahtis hade äran att stå som värd. Att vara en del av ett större finlandssvenskt nätverk - och ett så mångsidigt som Luckan - har varit och är guld värt för att stärka det svenska, speciellt på en språkö. Tillsammans blir vi större och starkare!

Peter Sundholm, första verksamhetsledare för Luckan Lahtis

Idag koordinerar och erbjuder Luckan Lahtis information, kultur och aktiviteter på svenska. Verksamheten skapar möten mellan svenskspråkiga och alla som är intresserade av svenska språket och kulturen. Under året ordnas hobbymöjligheter, barn- och familjeaktiviteter. Luckan koordinerar kulturprogram och evenemang i samarbete med lokala och nationella aktörer såsom Svenska veckan och Luckan-nätverket. Med sin huvudman För svenska i Lahtis rf vill Luckan synliggöra svenskan i Lahtis och bidra till ett levande och inkluderande svenskspråkigt kulturliv i regionen.

Marja Karimo, verksamhetsledare FsiL och Luckan Lahtis

Föräldraföreningen ligger bakom allt!

Det går inte att prata om svensk barnverksamhet i Lahtis utan att nämna Föräldraföreningen för Lahtis svenska barnklubb rf (FfiL). Föreningen grundades år 1997 då den ideella barnklubbsverksamheten redan pågått i sex år. Tanken med föreningen var att anhålla om bidrag för att starta svensk förskoleundervisning. Det lyckades inte genast, men sju år senare. Det var FfiL som startade Svenska dagiset 2003 och som påverkade beslutsfattarna i Lahtis stad att grunda Svenska skolan. FfiL drev Svenska gården-projektet och betalade förbindelsekorridoren mellan dagiset och skolan som en påminnelse om det goda samarbetet som en lärstig behöver.
Då Svenska gården togs i bruk 2019 ändrade FfiL namn till För svenska i Lahtis rf (FsiL) och gjorde en stadgeändring. Föreningen ville bredda fritidsverksamheten i Svenska gården och anhålla om Luckan-status. År 2020 öppnade Luckan Lahtis och FsiL anställde en verksamhetsledare på deltid. Idag fungerar FsiL som en stödförening för svensk verksamhet i Lahtis och i styrelsen sitter representanter från all svensk verksamhet i Lahtis. Det är FsiL som upprätthåller Luckan och som t ex ger ut den här tidningen Svenska Lahtis.
Karin Ihalainen, grundare av föreningen och styrelsemedlem i många år

Svenska Lahtis ligger mig varmt om hjärtat, och därför har det varit roligt och meningsfullt att engagera mig i skolans utveckling. Här får barn och familjer uppleva trygghet, gemenskap och framtidstro. På en språkö som Lahtis ger skolan barnen rötter i sitt språk och gör svenskan synlig i staden. Två språk öppnar också fler vägar till studier och arbete för våra unga. Att tillsammans stärka tvåspråkigheten känns hoppfullt och viktigt. Jag är glad och stolt över att få bidra.

Grattis svenska skolan i Lahtis!

Pia Tyyskä, ordförande i För svenska i Lahtis rf

När vi flyttade till Lahtis besökte vi Svenska dagiset på Rahikankatu. Där fanns bara några få barn, men planerna för en egen skola levde redan. I något skede kom jag med i Föräldraföreningens styrelse. Vi var en liten aktiv grupp (Karin, Martin, Pasi och Suvi-Päivi) som började jobba för Svenska gården. Vi utredde många lokaler runtom i Lahtis. Arbetet krävde uthållighet, långsiktighet och tolerans. Besvikelserna var många. I något skede kändes allt ganska hopplöst. Det såg inte alls ut att finnas något alternativ som skulle fungera för oss. Men vi gav inte upp!
Jag tycker att vårt samarbete med både staden och de finlandssvenska fonderna var bra. Och fast jag inte jobbade inom verksamheten så träffade jag elever och lärare varje dag. Vi var som en stor familj.

Suvi-Päivi Torvinen
fd ordförande i Föräldraföreningen

Då skolverksamheten började, låg Föräldraföreningens fokus på få barnantalet på dagiset att växa. Det var nödvändigt för att få starka årskullar till skolan. Vi sökte större utrymmen nästan årligen och det var knappt med pengar. Ändå lyckades vi betala löner och räkningar i tid och vi lyckades alltid hitta utrymmen för vår verksamhet. Det tog tid att förverkliga drömmen om Svenska gården, men den entusiastiska personalen på dagiset och skolan gjorde ett beundransvärt fint arbete med barnen även om arbetsförhållandena varierade mycket.

Pasi Länsiluoto, mångårig kassör i Föräldraföreningen

Skolans samarbetspartner

Tillsammans var vi mer
Svenska skolan började sin verksamhet år 2006 som granne till Lotilaskolan på Vuoksenkatu. Rektor var Karin Ihalainen som varit medlem i Lahden Pohjola-Norden ry sedan länge och redan tidigare samarbetat med mig. Det var lätt att förena våra krafter, bolla idéer och förverkliga saker tillsammans. En del av eleverna i Lotilaskolan hade nämligen valt svenska som första främmande språk och deras föräldrar var intresserade av svenskan. Minnesvärda stunder har bland annat varit firandet av Runebergsdagen och självständighetsdagen. 'Vårt' land klingade harmoniskt på originalspråket och Runebergstårtorna smakade lika bra på båda språken.

Lucia-tåget var också skolornas gemensamma grej tillsammans med Pohjola-Norden. Lucia-följet besökte servicehem, rehabiliteringscenter och skolor samt Sibeliushuset. En gång vandrade Lucia-tåget genom hela Lahtis från Korsets kyrka till Stadshuset. Vi sjöng när vi gick, på torget, utanför stadshuset och i kyrkan. Det var en minnesrik dag!

För mig personligen gav samarbetet oerhört mycket. Eleverna såg i praktiken hur lätt lärarna bytte språk, hur samarbetet på finska och svenska fungerade. Kompisarna försökte detsamma sinsemellan. Vårt samarbete gjorde språket levande. Och så småningom började eleverna känna sig hemma med svenskan och våra gemensamma traditioner.

Riitta Cederqvist, fd ordförande i Lahden Pohjola-Norden

Dotterns svenska skolstig var avgörande
Jag skulle bara stanna en stund, men 22 år senare är jag ännu kvar. Dotterns svenska skolstig var avgörande. Här har jag lärt mig att saknas något så får man vara med och skapa själv. Jag gick med i Föräldraföreningen och var med och grundade Folkhälsan lokalföreningen med verksamhet för alla. Genom samarbetet mellan skolan, dagis och föreningar växte också Svenska gården fram.
Vilken resa, vilken glädje! Nu är familjen hemma här och jag lånar fritt av KAJ: *Du kan ta flickan ur skolan men int skolan ur flickan*.
Grattis Svenska skolan i Lahtis till 20 fina år!

Marina Bergman-Pyykkönen, ordförande i Folkhälsan Lahtis

En hemtrevlig skola

När jag för första gång besökte Svenska skolan i Lahtis, låg den på Teinintie. När Svenska gården invigdes, kändes det så bra att gården blev en mötesplats för alla som ville umgås på svenska. De välbesökta Allsångskvällarna, firandet av Svenska veckan, elevernas fina musikuppträdanden och den glada och välkomnande stämningen minns jag med värme.

Jag önskar allt det bästa och Guds välsignelse till de kommande årtionden!

Prästen Sonja, Lahtis ev. lut. församlingar

Grattis Svenska skolan och lycka till i framtiden!

Svenska skolan grundades av Lahtis stad år 2006 och fyller i år 20 år.

Skolan har en kort men händelserik historia som präglas av tålmodigt arbete, varm gemenskap och positiv framtidstro. Bakom skolans tillkomst ligger ett starkt föräldraengagemang och ett gott samarbete mellan olika aktörer.

Att känna till sin historia är nödvändigt för att kunna skapa en framtid. Därför har det känts viktigt att fira Svenska skolans 20-årsjubileum genom att titta tillbaka på de hektiska år som gått och lyfta fram personer och händelser som bidragit till skolans framgång. Allt har inte rymts med i det här jubileumsnumret av Svenska Lahtis, men tidningen ger en bra översikt av skolans viktigaste utvecklingsskeden.

Vi är många som är stolta över Svenska skolans utveckling! Från ingenting har Lahtis utvecklats till en av Finlands största språköar. Och tillväxten ser bara ut att fortsätta. Vi hade en dröm – och den blev sann. 20 år en bra början.

2006-2013

2013-2019

2019-

Bli medlem i FSIL